משום דהוי תרומת הדשן ובגדי כהונה ששני

כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין

כאחר אין מלמדין יהניחא לרבנן דאמרי

יוהניחם שם מלמד שמעונין גניוה אלא

לרבי דוסא דאמר בגדי כהונה ראוין הן

לכהן הדיום מאי איכא למימר משום דהוי

תרומת הדשן ועגלה ערופה שני כתובין

הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין כאחד

אין מלמדין הניחא למ"ד אין מלמדין אלא

למ"ד מלמדין מאי איכא למימר תרי מיעומי

כתיבי 2ושמו 3הערופה יוהני תלתי קראי

בדם ל"ל חד למעומי ממנותר וחד למעומי

ממעילה וחד למעומי -ממומאה אבל מפיגול

לא צריך למעומי קרא ידתנן יכל שיש לו

מתירין בין לאדם בין למזבח חייבין עליו

פיגול ודם עצמו מתיר

מתני' כל ©מעשה יוה"כ האמור על הסְרר

אם הקדים מעשה לחבירו לא עשה כלום

יחזור ויזה השעיר לדם הפר יחזור ויזה ∘

מדם השעיר לאחר דם הפר הואם עד שלא

גמר את המתנות שבפנים נשפך הדם יביא

דם אחר ויחזור בתחילה מבפנים וכן בהיכל

וכן במזבח הזהב שכולן כפרה בפני עצמן

רבי אלעזר ור"ש אומרים יממקום שפסק

משם הוא מתחיל: גב" ת"ר יכל מעשה

יוה"כ האמור על הסדר ∘אם הקדים מעשה

לחבירו לא עשה כלום א״ר יהודה ייאימתי

בדברים הנעשין בבגדי לבן מבפנים אבל

דברים הנעשין בבגדי לבן מבחוץ אם הקדים

מעשה לחבירו מה שעשה עשוי רבי נחמיה

אומר בד"א בדברים הנעשים בבגדי לבן בין מבפנים בין מבחוץ אבל בדברים הנעשים

בבגדי זהב מבחוץ מה שעשה עשוי אמר

ר' יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו ⁴והיתה

זאת לכם לחוקת עולם אחת בשנה

משום

ובגדי כהונה. ארבעה בגדי לבן דכ"ג ביום הכפורים דכתיב בהו

והניחם שם (ויקרא מו): ראוין הן לכהן הדיוט. וקיימא לן ש בגדי

כהונה אין בהן מעילה מפני שלא ניתנה תורה למלאכי השרת שיהו

זריזין לפושטן מיד: עגלה ערופה. כתיב בה שם שם תהא גניזתה:

הערופה. זו ולא אחרת: חלחא קראי

כסיבי. לכם לכפר הוא: חד למעוטי

מנותר. שאם אכל דם נותר בשוגג

אינו חייב אלא אחת משום דם וכן

אם אכל דם קדשים בטומאת הגוף

שהיא בכרת בכולן אינו חייב אלא

אחת משום דם וכן אם שגג בדם

והזיד באחת מאלו פטור מכרת:

אבל מפיגול לא לריד למעוטי. שאם

אכל דם מקרבן פיגול ממילתא אחריתי

נפקא לן לפטור מכרת דפיגול: בין

לחדם בין למובח. שחחרים מתירין

אותן או לאכילת אדם כגון בשר

קדשים הנאכל שתלוי בזריקת הדם

שכל זמן שלא נזרק אסור באכילה

כדכתיב ודם זבחיך ישפך (דברים יב) והדר והבשר תחכל חו מתירין למזבח

כגון אימורין שזריקת הדם מכשרתן

למובח כדכתיב (ויקרא יו) וזרק

הכהן את הדם על מזבח ה' והדר

והקטיר החלב לריח ניחוח חייבין

עליו משום פיגול אם אכל מהן

מקרבן מפוגל חייב כרת דכתיב (שם ז)

והנפש האוכלת ממנו עונה תשא

אבל מתיר את אחרים כגון הדם

והקומץ אין חייבין עליו משום פיגול

דגמרינן משלמים דפיגול בשלמים

כתיב ושלמים יש להן מתירין למזבח

ומתירין לאדם שהדם מתיר את

אימוריהן למזבח ובשרם לאכילה:

במשנתנו: וכן בהיכל. נתן מקלת

מתנות על הפרוכת ונשפר הדם יביא

פר אחר ויתחיל מתנות הפרוכת ואין

לריך לחזור ולהתחיל בכפורת: שכולן

לפרה בפני עלמן. לפיכך כפרה שנגמרה נגמרה: ממקום שפסק.

ואפילו לא נגמרה אותה כפרה אין

לריך לחזור וליתן מה שנתן: גב' מכפנים. לפני ולפנים: בכגדי

לבן מבחוץ. כגון הגרלה וידוי ושפיכת

שירים וכל מתנות הפרוכת ומזבח

כתיב

הזהב אם הקדים להן דבר מאוחר אין אלו מעכבין עליו לפוסלו

האמורין על הסדר.

מתני'

אלמא

ג שם הלכה

יוה"כ הל' ד:

ה שם הלכה

ל) [קידושין כד. וש"נ],ל) [לעיל יב: כד.] פסחים כו.חולין קיז. כריתות ו. מעילה יא: זבחים מו., ג) נזבחים ימ. וכחים מו., ג) [וכחים שם חולין קיז:], ד) זכחים מג. [וש"נ], ד) סנהדרין מט:, תרי כתבו תירולים אחרים אבל

מועד ופשט את בגדי הבד והניחם שם: ויקרא טז כג ַּיְרָבְּיְבֵּב שְּבֵּר יְּרְאֵ טּוּכּג 2. וְלָבָשׁ הַכּּהֵן מִדּוֹ בָּד וּמִכְנְסֵי בַד יִלְבָּשׁ עַל בְּשְׁרוֹ והרים את הדשן אשר תְּאַבֶּל הָאֵשׁ אֶת הָעֹלֶה עַל הַמִּוְבֵּחַ וְשָׁמוֹ אֵצֶל הַמִּוְבַּחַ: ויקרא ו ג הַמִּוְבַּחַ: ויקרא ו ג 3. וכל זקני העיר ההוא .. יְבּי יִאֲשֵּי יָנְאֵיוֹ נוּהָוֹא הַקְּרַבִּים אֶל הָחָלֶל יְרְחֲצוּ אֶת יְדִיהֶם עַל הָעֶנְלְה הָעֲרוּפָה בַּנְּחַל:

4. וְהַיַּתָה זֹאת לֶכֵם לְחַקָּת עוֹלְם לְבַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבָּל חַטֹאתָם אַחַת בַּשְׁנָה ויעש כַּאַשר צוָה ייִ אַת

. מתני' הקדים דם השעיו עיין מנחות דף ה ע"ח מוסי ד"ה ואי אין מחוסר זמן: גמ' אם הקדים מעשה לחבירו. עיין סוטה דף י״ו ע״ב תוס׳ ד״ה קודם שתקבל:

מוסף רש"י

תום' ישנים משום דהוו תרומת הדשן ובגדי בחונה בו'. נפרק ולד חטאת [מעילה יא, א] קאמר תרומת הדשן ושעיר המשתלח שני כתובים ופריך הניחא למאן דאמר [אין] נהנין מאיברין אלא למאן דאמר (אין) נהנין מאי איכא למימר, אלא מרומת מהי היכם כמינה, מנם מרומו הדשן ובגדי כהונה כו'. וכאן לא חש להאריך. הא דלא חשיב הכא שחוטה דלפרי מלורע שאסורה לפי שאין זה קדשים אלא מעשה חוץ אבל שעיר המשתלח נקדש בפנים. ועגלה יאתשתנהו נקדש בפנים. ועגנה ערופה אע"פ שמעשיה חוץ כתיג בה כפרה כקדשים. מ"ר. ועגלה ערופה. פי׳ רש״י דערופה אסורה בהנאה דכתיב וערפו שם שם תהא קבורתה, (ואמנס) [ואימא] ההיא (וחמנים) [וחימת] ההימ [דרשה] בפ"ק דכריחות [ן, 1]. אך מימה לה"ר (אלעזר) [אלחנן] למה לי הך דרשא מיפוק לי דכפרה כחיב בה כקדשים, ומינה ילפינן בע"ז פרק אין מעמידין [כט, ב] איסור הנאה במת דכתיב שם שם מעגלה ערופה. ותיתה דתרווייהו לריכי דמשם שמעינן קבורה אבל לא איסור הנאה הילכך כתיב בה כפרה, ואי

כתיב בה כפרה לא ידעיון המור שלוב מחיים למה לי קרא דוערפו שם לומר שאסורה אחר שנעשית מצוחה תיפוק [לי] קבורה. וא"מ למאן דאמר עגלה ערופה אינה אסורה מחיים למה לי קרא דוערפו שם לומר שאסורה אחר שנעשית מצוחה תיפוק [לי] דכפרה כחייב בה, ולמאי אמא אם לא לאסורה אחר עריפה. ופי ה"א" אל לאמן דאיהי ליה בפרק בתחל הדקאמר דעגלה ערופה אונה אסורה אלא אחר עריפה, מא יה הא דקאמר דעגלה ערופה הויא דבה דאים ליה בפרק בתחל הדקאמר דעגלה ערופה אונה אוורה אינה אסורה אלא אחר עריפה, מא יה הא דקאמר דעגלה ערופה הויא דבה דמקיק משום דהוו תרומת הדשן ועולה ערופה שני כחובים הבאין כאחד הוה מלי למים לי לאחל דלא אסר ליה מחיים מאי אולה בה בקשים לא הוא אסרים לה אלא אחר עריפה, לא שיוני בה ברובה בא מור מרוב מור מרוב מור שלא אוור מרומת הדשן וצבדי כחונה, ולא של להפרץ לה בהואה עריפה, אלא שנות הניו עון קבורה לא אלא אחר עריפה, אכל של מרוב משייהה לא אסריע לה בהואה עריפה, אוור מרוב מנות נות מסף פ"ב דמגילה לא אסריע להיה אלא לאחר עריפה, אלא מש ביותר האלא לאחר עריפה, אלא מש ביותר האלא של מור מרוב מסף פ"ב דמגילה (כא, א). וא"מ למאי דפרישית [לעיל] דלא הוה אסריע עגלה ערופה ממיל השורה ובא און אור בה של העום בעורה באר און בעייהיון וני לא מן אחד עץ שנתלה כיח משפע מאחר שטעונין פורה אסרין בעייהיון וני לא מן אחד עץ שנתלה היח באל היה אסריע שונה וליה באור האחר בשעונה בורה האחר בשנונה בורה מרוב מנה לא השורה בהואה בשונה ברוב מנול לאסורה במואה במור הייל באשר בשיע הפרון ולפין שאסורה בהואה ביות היינו נו שיש שטעונה גווה רשיע לה בפרך ולפין שלסורה בהואה. מ"ר. וא"מ לאל לפין ואלא לאו שם במעין איסור הואה (כדפרישית אלא לפי) ואלא לאו בשריך ולפין האמות במש שמעיץ איסור המאה (כדפרישית אלא לפי) ואלא לא הדפריך ולפין האמת העם שמשים המובר האחר האים שמעים איסור המום המובר המום המובר המום המום המיה אוור המיה במושוה במות המום המשום שמעים המום המביר הוא הוא אלא לפין ולאל מש המבר המשם המעיץ היכור המובר המובר המובר המובר המובר המובר המובר המובר המובר המום המובר המעים המובר ה כתיב בה כפרה לא ידעינו פתק רכ" מתפנת נפת בן נמשם בפתח, והיים נתר טקור התחה. ההוא ההוא ההוא בפריך ולפין האמת נקט שאסורה בהנאה. מ"ר. וא"ת אמאי לא [לאו] משום דמשם שמעינן איסור הנאה (כדפרישית אלא לפי) [אלא כדפריך ולפין האמת נקט שאסורה בהנאה. מ"ר. וא"ת אמאי לא דרשינו שם שם מעגלה ערופה ויטענו גנזה בגדי כהונה לר" דוסם. י"ל דג"ש אינה אלא משום מיתה בעלמא דעריפה ומיתה חדם. אי

בשום דהוי להו תרומת הדשן ובגדי בהונה בו'. וצמעילה פרק ולד חטאת (דף יא:) קאמר משום דהוו תרומת הדשן ואיברי שעיר המשתלח וכו' ופריך הניחא למאן דאמר אין נהנין אלא למאן דאמר נהנין מאי איכא למימר:

אלא למאן ראמר מלמרין מאי איבא למימר. הוה מני לשנויי דמאן דאמר מלמדין סבר לה כרבנן דרבי דוסה דהוו להו השתה שלשה כתובין אלא בעי לשנויי אפי׳ אם תמלא לומר דסבר כרבי דוסא: תרי מיעומי כתיבי. נחד חוה סגי וכן בסוף פרק כל הבשר (חולין דף קיג:) גבי עוים העוים ונ"ל דאי לא כתיב אלא חד מיעוטא ה"א נהי דאי לא כתיב מיעוטא לא ממעטינן מידי דשני כתובין הבאין כאחד מלמדין מכל מקום השתא דכתיב מיעוטא בחד מינייהו הוו להו שלשה כתובין הבאין כאחד ונהי דשלשה כתובין אין מלמדין הני מילי כי לא כתיבי בחד דוכתא אבל הכא דתרי מינייהו כתיבי בחד דוכתא הוה ליה מיעוט אחר מיעוט ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות להכי אילטריך אידך מיעוטא ואין להקשות היכי הוה ס"ד לומר אין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות דא"כ לישתוק מינייהו לגמרי ומהיכא תיתי למעוטי דאינטריך מיעוט אחר מיעוט לרבות י"ל הא לא קשיא דבכל דוכתא דאינטריך מיעוט אחר מיעוט מקשה רבינו שמואל כך ומתרץ דשמא הוה ממעטי׳ מכח שום דרשה או ק״ו או בנין אב להכי אינטריך מיעוט אחר מיעוט לרבות כן יש לתרץ כמו כן

בכאן וזה אין להקשות אי דרשי ליה

למיעוט אחר מיעוט אידך קרא שלישי

למאי אתא די"ל כמו פרשה שנאמרה

ונשנית תדע דלדידהו כיון דסבירא

להו שני כתובין הבאין כאחד מלמדין

היכא דליכא אלא שני כתובים כתוב שני למאי אינטריך אלא ע"כ י"ל כדפרישית אי נמי אי לא כתיב שלישי

לא הוה דרשינן להו הנך תרי למיעוט

אחר מיעוט דאי לא כתיב אלא תרומת

הדשן ומיעוט שלה תרומת הדשן לחו מיעוטא הוא אבל השתא מכח דכתיב עגלה ערופה דהשתא הוו להו שלשה כתובין הוה ליה כל חד כמו מיעוט והוה ליה תרומת הדשן ומיעוט שלה כמו מיעוט אחר מיעוטי: חד למעושי מגותר

אבל בשחיטה ובחפינה מודה הוא דלורך פנים כפנים דמי: בכגדי והב מבחוץ. כגון אילו ואיל העם שהקדים להן וחד למעושי משומאה. תימה דנחד קרא סגי למעושי תרוייהו דכיון דאימעיט חד מינייהו ילפינן אידך מיניה בג"ש דחילול כדילפינן להו מהדדי בפרק בית שמאי (זבחים דף מה.) גבי קדשי נכרים

הוצחת כף ומחתה אין מעכבין עליו לפסול: אחת בשנה. חוקה לעיכובא אאחת בשנה כתיב: רני ולי קשה דלא הוה לריך קרא לא לנותר ולא לטומאה דכיון דפיגול לא לריך קרא דהוה ליה דבר שאין לו מתירין ניתו בק״ו ומה פיגול שהוא בקבועה ובידיעה אחת ולא הותר מכללו אינו חייב עליו טומאה שהיא בעולה ויורד ובשתי ידיעות דוקא והותר מכללו לא כל שכן וכיון דנפקא לן טומאה בקל וחומר מפיגול הדר ילפינן נותר בחילול חילול דדבר הלמד בק"ו חוזר ומלמד בג"ש כדאיתא בפרק איזהו מקומן (שם דף נ:) ונראה לי דאע"ג דעביד גמרא קל וחומר זה לפטור בדבר שאין לו מחירין משום טומאה קל וחומר פריכא הוא דאיכא למיפרך מה לפיגול שאינו נוהג לאחר זריקה ושאין פסולו בגופו אלא במחשבה בעלמא ושאינו מטמא תאמר בטומאה דשייכא אפילו לאחר זריקה ופסולו בגופו ושכן מטמאה והא דעביד התם האי קל וחומר עיקרו אג"ש סמיך דמני למילף חילול חילול מנותר ונותר עון עון מפיגול והא דיליף לה מק"ו ולא קאמר בהדיא מג"ש י"ל משום דס"ד למילף בע"א מהיקישא דאימקשו אכילת קודש בטומאה לשימוש בטומאה בקרא דוימרו כמו שפירש ר"י שם בריש פ"ב דובחים (דף טו: ד"ה אלא) וסד"א כי היכי דעיקר שימוש בטומאה הוי אף בדבר שאין לו מסירין הכי נמי אכילמ קודש בטומאה ואע"ג דג"ש עדיפא שאני הכא כיון דהיקש לא איצטריך למילי אחריני וג"ש איצטריך למילי אחריני היקישא עדיפא

רבי

שצשה עשה. אחד דרשו ושניהן מקרא אחד דרשו והיתה זאת לכם לחוקת עולם לכפר על בני ישראל קאמר קל וחומר דכיון דפיגול חמור בכמה ענינים ואינו חייב אלא בדברים שיש לו מתירין א"כ מיסתברא למיגמר טומאה מיניה בג"ש ולא נידרוש היקישא כלל דאינו כל כך היקש גמור כיון שלא החזכרו בהדיא בקרא דוינזרו אכילה ושימוש אבל הא קשיא לי מאי איצטריך למימר אבל פיגול לא זריך קרא משום דהוה ליה דבר שאין לו מחירין לימא דלא זריך קרא משום דגמר עון עון מנותר אלא ^O [י״ל] דגזירה שוה דעון עון וחילול חילול לא ניחנה אלא למאי דכחיב בהדיא אבל הני דרשות דלכם והוא לכפר לא משמע אלא לאפוקינהו ממעילה והם דדרשינן מינייהו נותר וטומחה היינו באם אינו ענין למעילה וכיון דלא נפקי אלא באם אינו ענין לא גמרינן מינייהו בגזירה שוה:

[שני] בתובים בו'. לאו במעילה כי לא מצינו דשייכא מעילה בעגלה ערופה, [אלא] איסור הנאה מן החורה קאמר. [ו]א מעילה ממש לא מיקשי דנילף במת נמי משם שם מעגלה, דבמת לא שייכא (מה) [ביה] מעילה שאינו הקדש. הקשה ה"ר אלחנן דאמאי

רבינו חננאל ושנינן שני תרומת הדשן משום דהויא היא ובגדי כהונה שני כתובים הבאים כאחד. פי׳ הכא כתיב ושמו אצל המזבח, ובבגדי כהונה כתיב והניחם שם. וכיון . דאשכחוז רחרווייהו כחור ו אשכותן בוז וריהו כוז ב גניזה, לא גמרינן מינייהו, דקיימא לן דכל שני כתובין ין כאחד אין מלמדין, הבאין כאחד אין מלמדין, שהיה לו לכתוב באחד וללמד השיני ממנו, שכן . התורה נדרשת. וכיוז שכתיב וותרה נודשת, וכיון שכונים עוד פעם אחרת, גילה לנו שזה הדין באילו בלבד ולא בזולתם. ודחינן כי בגדי כהונה לר׳ דוסא אין טעונין גניזה. ואוקימנא עגלה ערופה במקומם, שנאמר וערפו שם במקומם, סנאמו לכוכו סב את העגלה וגר׳. ולמאן דאמר מלמדין מאי איכא למימר. כלומר קשיא לר׳ יוחנן. ופריק [תרי] מעוטי כתיבי, ואינך יכול ללמד מהם. בתרומת הדשו כתיב בקדושתה קיימא ומועלין בה ולא זולתה, וכן הערופה כמותה, זו ולא זולתה. והני ג׳ קראי בדם, לכם ולכפר והוא, . חד למעוטי מנותר שאין דין ולא דין טומאה, כמו בשר הדשיח וחלרה. ארל שאיז למעוטי דהא תנן כל שיש לו .. ב .. מתירין בין לאדם ביז למזבח מתירן בין לאום בין למובח חייבין עליו משום פיגול. פי׳ מתירין, בשר הקדש לאדם והחלב למזבח, כי אין לאדם והחלב למזבח, כי אין מותרין הבשר ולא החלב עד שיזרק הדם. אבל הדם הוא מתיר ואין אחרים מתירין אותו. מתני' כל מעשה יום הכפורים כו'. ת"ר כל מעשה יום הכפורים האמור על הסדר אם הקדים מעשה לחבירו לא עשה כלום. פי׳ אם שינה מן הסדר שכתוב אם סימו כן חסרי סכומב בתורה והקדים המאוחר לא עשה כלום. אמר ר' יהודה

אחת בשנה. תום' ישנים (המשך)

במה דברים אמורים בדברים

במת דבוים אמודים בו בוים הנעשין בבגדי לכן לפני ולפנים, אבל דברין הנעשים

בכגדי לבן בחוץ כגון שחיטה והגרלה וכיוצא בהן ואפי׳

בהיכל מה שעשה עשוי. א"ר נחמיה במה דברים אמורים

בין בחוץ בין בפנים. אבל

הנעשין בכגדי זהב אם הקדים מעשה לחברו מה

שעשה עשוי. א"ר יוחנן

נמי ההוא שם דבגדי כהונה אינו מופנה. ואמרינו בפ׳ מופנה מלד אחד ועבדינן ג"ש ממופנה משני לדדין. אי נמי ההיא דעגלה אינו מופנה, ואינו מופנה אלא ההוא דמת גרידא. מ״ר. ועגלה ערופה

ו) זבחים מב. קי:, ז) [לעיל לט: זבחים מ.], ח) [תוספי פ"ג ה"ד], ט) [קידושין נד.], י) [וע' מוס' פסחים כו. ד"ה כתיב ותוס' מעילה יא. ד"ה בחולין קיג: ד״ה עוים וקיו: ד״ה תרי ובובחים מו. ד״ה תרי הניחו בתימא דבחד מיעוטא סגיו. ל) כש״ה.

תורה אור השלם 1. וּבָא אַהֲרֹן אֶל אֹהֶל

גליון הש"ם

הובא בסוף המסכת